

Petržalka po 10 rokoch

Viac seniorov, slobodných a ľudí bez vierovyznania

strana 2

Ďalšia skúška trpezlivosti pre Dvory 4

Polyfunkčný objekt na Farského, ktorý skôr špatil ako dodával pridanú hodnotu, čaká rekonštrukcia.

strana 4

Dokáže jediný človek dodať Petržalke váhu?

Príbeh Martina Kleibla ukazuje, že aj jednotliviec dokáže neskutočne veľa zmeniť.

strana 12

Občas sa mamy boja vody viac ako ich deti

„Stretávame sa aj s otázkou, či je prekážkou, že mamička nevie plávať. Nie je, práve naopak,“ hovorí Zuzana Križanová z petržalskej plaveckej škôlky.

strana 19

Životu nebezpečný betónový múr na terase pri Holíčskej 1.

Petržalské terasy: Ľudia už strácajú nervy

Neprejde mesiac, aby nám čitateľ neposlal fotografiu rozpadávajúcich sa schodov, padajúcich múrov, terás, na ktorých rastie burina či betónových zábran, ktoré držia už len silou vôle. Jeden taký lukratívny kus sa nakláňa z terasy na Holíčskej. Kto bude zodpovedný za to, ak raz niekoho privalí?

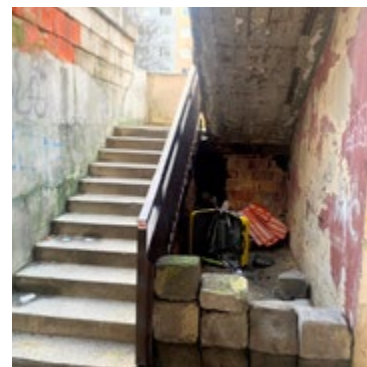
Vo februári 2020 vymenila mestská časť schodisko pri bytovom dome na Holíčskej 1, pretože už hrozilo, že sa pod niekým zrúti. Dala zaň 11-tisíc eur. Nakláňajúci sa betónový múr zostal. Biedne sú na tom aj schodiská z druhej strany. Rozpadávajúce sa, špina, smrad, zbytky po ľuďoch, ktorí pod nimi prespávajú. V noci by ste tade domov ísť nechceli. Aj z druhej strany poskytujú terasy „nádherné zákutia“. Veľké nevyužitie priestory, kedysi zrejme zásobovacie tunely, sú ohradené železným plotom, pretože ak by neboli, bol by to tu raj čiernych skládok a hnusu. Je to smutný pohľad.

Minulý mesiac nám čitateľka Beáta napísala, ako sa pokúšala zistiť, kto má opraviť schody medzi vchodmi Holíčska 9 a 11. „Havarijný stav terasy evidujeme,“ odpísal jej Dávid Pavlík z referátu komunikácie mestskej časti. „Terasa však nie je v správe mestskej časti Bratislava-Petržalka, ktorá nemôže zasahovať do opravy cudzieho majetku. Danú záležitosť sme viackrát komunikovali s kolegami z magistrátu. Podľa ich vyjadrenia je terasa strechou garáží a majú si ju opravovať vlastníci garáží. Podľa nám prístupných údajov je terasa majetkom hl. mesta, ktoré tvrdí opak a správcom je podľa nich BD

Petržalka. Situácia je skutočne komplikovaná a zamotaná...“

Je to skrátka unikátny chaos, v ktorom sa jeden vyhovára na druhého a v katastri pri väčšine terás, ktorí sú na pozemkoch hlavného mesta, svieta info „neexistuje záznam o stavbách“. Jedine časť terasy Holíčska 5 a 7 je nejakým zázrakom vysporiadaná a v katastri figurujú ako majitelia vlastníci bytov z týchto dvoch vchodov. Niežeby z toho boli šťastní.

Pokračovanie na strane 8 ➤

▲ Terasa Holíčska z druhej strany. Večer by ste tade ísť nechceli.

Slovo šéfredaktorky

Ako konkurenti

Verejné inštitúcie majú obhajovať rovnaký záujem – blaho občana, napriek tomu sa často správajú ako konkurenti v podnikaní.

Starosta Ján Hrčka nedávno vysvetľoval, prečo si samospráva musela prenajať pozemok pre parkovisko odtiahnutých áut od súkromníka. „Viac ako šesť mesiacov sme sa snažili získať pozemok od mesta alebo štátu, ktorý by bol lacnejší, a tým by bola aj cena odťahov nižšia,“ vyjadril sa s tým, že rokovali s ministerstvom vnútra, ale zablokovalo to ministerstvo financií.

V Petržalke máme nedostatok miest pre škôlkárov. Vie o tom štát? Isteže. Napriek tomu sú v niektorých materských školách dlhodobé sklady ministerstiev či iných štátnych inštitúcií. Prestahujú sa, keď Petržalka žiada o pôvodné využívanie budovy? Nie.

Ďalší príklad je spred štyroch rokov. Opustenú bývalú škôlku na Temátskej 1 vymenilo ministerstvo práce so súkromníkom za štyri rodinné domy v Dunajskej Stredě a Bernolákove. Pýtal sa štát najskôr samosprávu, či by budovu nepotrebovala? Nie. Udiadlo sa to v tichosti.

Zdá sa vám to normálne?
Ingrid Jarunková

Petržalka po 10 rokoch: Viac seniorov, slobodných a ľudí bez vierovyznania

Prvé výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 v Petržalke ukazujú, že v nasledujúcich rokoch budeme musieť zriaďovať seniorské centrá. Petržalka za desať rokov zostarovala. Seniorov 65+ už máme výrazne viac ako detí do 14 rokov. Viac je aj slobodných a značne stúpol počet ľudí bez vierovyznania.

Štatistický úrad SR nám napočítal 114 000 obyvateľov. V roku 2011 to bolo 105 842, Petržalka tak na základe prerozdelenia časti podielových daní od štátu samosprávam získala o viac ako milión eur ročne.

POHLAVIE

Pomer mužov a žien sa za desať rokov nezmenil. Je dokonca navlas rovnaký – 54 966 mužov (50 244 v roku 2011 - 48,22 %), 59 034 žien (55 598 v roku 2011 - 51,78 %).

NÁRODNOSŤ

V porovnaní s rokom 2011 nám klesol počet ľudí s maďarskou, českou, nemeckou (zo 155 na 87) či rómskou (z 91 na 66) národnosťou. Pribudli obyvatelia s ukrajinskou (zo 107 na 259), ruskou (zo 111 na 170), talianskou (49) či čínskou národnosťou (40), jeden Petržalčan je kórejskej národnosti.

- slovenská 98 870 - **86,73 %** (v roku 2011 - 97 654 obyv.)
- maďarská 2 650 - **2,32 %** (3512)
- česká 1 039 - **0,91 %** (1200)

VZDELANIE

Z tohto hľadiska k výraznejším zmenám nedošlo.

- Základné vzdelanie - 10 642 - **9,34 %** (roku 2011 - 7067 obyv.)
- Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) - 13 651 - **11,97 %** (14 154)
- úplné stredné vzdelanie (s maturitou) - 26 897 - **23,59 %** (24 529)
- vyššie odborné vzdelanie - 6 364 - **5,58 %**
- vysokoškolské vzdelanie - 37 212 - **32,64 %** (38 036)

RODINNÝ STAV

Stúpol nám počet slobodných, klesol počet vydatých a ženatých, rozvedení a ovdovelí zostávajú na rovnakých percentách.

- slobodný, slobodná - 50 444 - **44,25 %** (v roku 2011 - 41 128 - 38 %)
- ženatý, vydatá - 44 395 - **38,94 %** (v roku 2011 - 45 869 - 43 %)
- rozvedený, rozvedená - 12 436 - **10,91 %** (11 544 - 10,9 %)
- vdovec, vdova - 5 996 - **5,26 %** (5880 - 5,5 %)

VEK

Kým pred desiatimi rokmi tvorili seniori 65 + len 7,4 percenta obyvateľov, v roku 2021 ich počet stúpol o 12 percent. Počet ľudí v produktívnom veku, naopak, klesol o 15,5 percenta.

- Predproduktívny vek (0-14 rokov) - 16 677 - **14,63 %** (v roku 2011 - 11 732 - 11,1 %)
- Produktívny vek (15-64 rokov) - 75 161 - **65,93 %** (v roku 2011 - 86 151 - 81,4 %)
- Poproduktívny vek (65 a viac rokov) - 22 162 - **19,44 %** (v roku 2011 - 7870 - 7,4 %)

Poproduktívny vek (65 a viac rokov)
2011 - 7,4 % 2021 - 19,44 %
Rozdiel 14 292 obyvateľov

foto: shutterstock, Matúš Husár

NÁBOŽENSKÉ VYZNANIE

Výrazne ubudlo ľudí bez vyznania, v prehľade sa objavili aj hnutia, ktoré v roku 2011 neboli špecifikované ako budhizmus, islam alebo pohanstvo a prírodné duchovno.

- Bez náboženského vyznania - 51 095 - **44,82 %** (35 437 - 33,4 %)
- Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) - 42 893 - **37,63 %** (rok 2011 - 53 443 obyv.)
- Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) - 4 279 - **3,75 %** (5016 obyv.)
- Budhizmus - 293 - **0,26 %**
- Islam - 196 - **0,17 %**
- Pohanstvo a prírodné duchovno - 119 - **0,1 %**

Bez náboženského vyznania
2011 - 33,4 % 2021 - 44,82 %

Rozdiel 15 658 obyvateľov

POČET BYTOV 52 379

V bytových domoch je 48 622 bytov (92,83 %)

- Z hľadiska formy vlastníctva je 50 307 (96,04 %) bytov obývaných vlastníkom, obecných bytov je 492, služobných 110, družstevných 135. Realite asi celkom nezodpovedá údaj bytov v nájme, ktorých sčítanie našlo len 74 (0,14%).
- Najviac bytov je trojzbových - 25 537 - 48,75%, 19 bytov udáva 9 obytných miestností a viac.
- Splachovací záchod mimo bytu uviedli tri byty, bez vane alebo sprchovacieho kúta priamo v byte sú tri byty.

(in)
Zdroj: Štatistický úrad SR

POČET DOMOV

rodinný dom - 308 - 16,01 %
bytový dom - 1 316 - 68,4 % **1 924**

Väčšina domov 847 (44,02 %) bola postavená v rokoch 1981-2000. Jedenásť domov v Petržalke je spred roka 1919. Fyzické osoby vlastnia 911 domov (47,35 %), 849 domov má kombináciu vlastníkov.

Septiku alebo žumpu má 68 domov, 1720 (89,4 %) je pripojených na kanalizačnú sieť, domácu čističku odpadových vôd má 21 domov a jeden v Petržalke je bez kanalizácie.

Najvyšší dom má 30 podlaží, ďalšie tri domy majú 25, 23, 20 podlaží, 19 podlaží majú tri domy. Najviac domov je s deviatimi - 444 (23,08 %) a 13-timi podlažiami - 249 (12,94 %).

Nezarátali všetkých Petržalčanov?

Petržalská samospráva je presvedčená, že štatistickí nezapočítali pri sčítaní zhruba 3 500 obyvateľov s trvalým pobytom.

Podľa údajov z našej matriky a ďalších štátnych registrov vieme, že v Petržalke v roku 2021 žilo nie 114 000, ale asi 117 500 obyvateľov s trvalým pobytom, informuje samospráva. „Rozdiel cca 3 500 Petržalčanov, ktorých nám štatistickí nezapočítali, je na nasledujúcich 10 rokov podľa aktuálneho kľúča prerozdelenia financií viac ako 3,6 milióna eur. Inak povedané, kilometre opravených ciest III. a IV. triedy či chodníkov, stovky vysadených stromov, pár revitalizovaných námestí a parkov, dva úplne nové parkovacie domy či stovky miest v našich materských a základných školách.“ Petržalka nevie zistiť, kto sa nespočítal, verí však, že jej Štatistický úrad SR túto informáciu poskytne a tiež zdôvodní, prečo ich štát nepovažuje za Petržalčanov.

Ako skonštatoval starosta Ján Hrčka v prepočtoch a výhradách navyše ignorujú ďalšie tisíce obyvateľov, ktoré v Petržalke stále žijú bez zmeny trvalého pobytu. (mh)

info@easyvet.sk
0903655648

ORDINAČNÁ DOBA:

PO-PI 08:00 - 19:00
SO 09:00 - 14:00
NE 09:00 - 12:00

- skvelý tím odborníkov
- kvalitné zariadenia
- férové ceny
- príjemné prostredie
- zvierací salón

Mánesovo námestie 7 (vchod z Farského ulice)

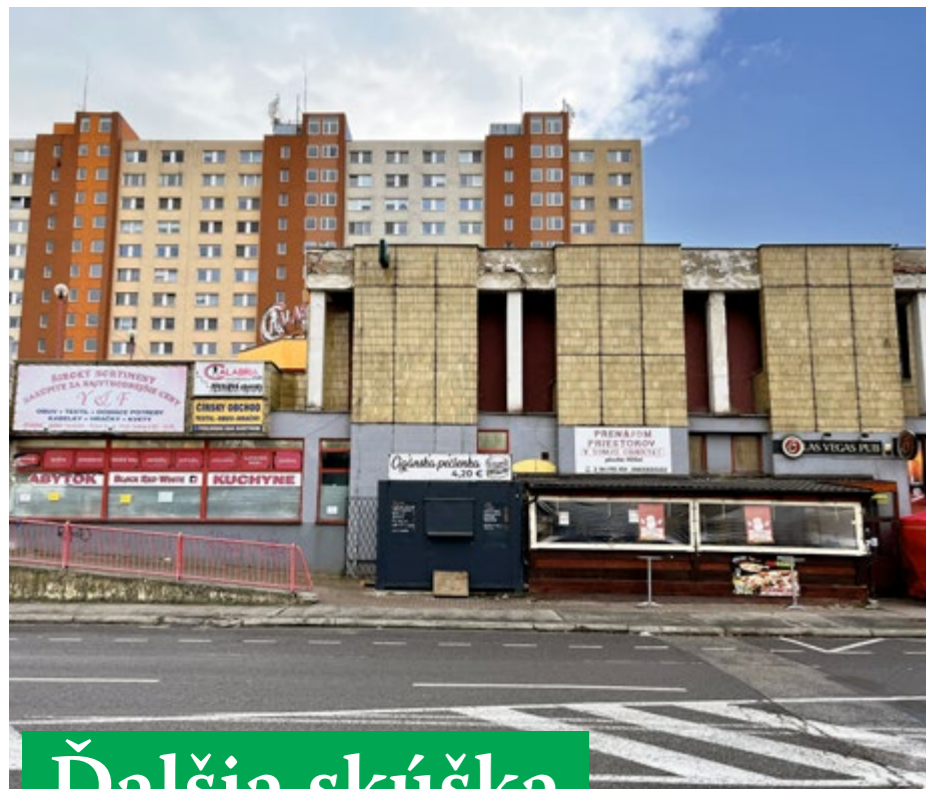
ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Ďalšia skúška trpezlivosti pre Dvory 4

Polyfunkčný objekt na Farského, ktorý Dvory 4 skôr špatil, ako im dával pridanú hodnotu, čaká rekonštrukcia.

▲ Taký veľký priestor, ako mám tu, za tri mesiace nenájdem,“ obáva sa predajca textilu.

„Súčasny objekt už nezodpovedá aktuálnym štandardom a obnovu si vyžadoval. Práce sa už začali. Teraz vo vnútri objektu. Neskôr budú prebiehať práce už aj na fasáde, ktorá bude kompletne obnovená,“ vyjadril sa Cyril Šedo, riaditeľ spoločnosti

TATRAK s tým, že po rekonštrukcii už budova nebude esteticky narúšať lokalitu.

Prvé vizualizácie obnovy boli známe už v roku 2010, v roku 2015 dostal projekt kladné územné rozhodnutie. V ňom sa hovorilo o nadstavbe dvojpodlažného objektu o jedno nadzemné podlažie navrhnuté ako átrium, kde malo vzniknúť 21 apartmánov a na prízemí 31 parkovacích miest. Mal byť zastrešený plochou a vegetačnou strechou v átriu a druhé poschodie využívané na priestory občianskej vybavenosti.

Aktuálny projekt, ktorý má podľa Cyrila Šeda právoplatné stavebné povolenie, riaditeľ bližšie nešpecifikuje. „Súčasťou bude nadstavba jedného podlažia. Pribudnú aj parkovacie miesta, a to v rámci objektu na prízemí na úkor obchodných priestorov,“ napísal nám. Koľko bude rekonštrukcia trvať, pre nedostatok stavebných materiálov na trhu, nevedel odhadnúť. Takisto je podľa neho predčasné hovoriť, aké prevádzky budú v objekte. „Pochopiteľne, budeme sa snažiť do objektu umiestniť také, ktoré budú pre obyvateľov v okolí atraktívne,“ dodal.

Zmierení nájomníci

„V decembri sme dostali trojmesačné výpovede,“ konštatuje jedna z nájomníčok, pani Jarmila z pubu Las Vegas. „Opraviť tento objekt je už nevyhnutné, len je to

trocha narýchlo. Boli sme tu 15 rokov. Bude mu ľúto za miestnymi, už sme sa poznali, s mnohými sme sa skamarátili.“ Dodáva, že aj preto chcú zostať v Petržalke. Sťahujú sa pod Starý most a veria, že ľudia si ich tam nájdu. Najskôr však treba vypratáť vnútorné priestory a predať kontajner, kde predávali streetfood.

Je jej jasné, že rekonštrukcia je nevyhnutná, hovorí sa o nej roky. „Veď tá budova sa rozpadáva, pozrite na tie pukliny v stene. Pôvodný plán však bol, že sa bude rekonštruovať popri otvorených prevádzkach, ale majitelia pochopili, že to nie je reálne.“

Do pubu prichádza aj majiteľ diskotéky Calabria. Koniec klubu berie pragmaticky. „Diskotéka je v tomto období aj tak neperspektívny biznis,“ hovorí. „V Petržalke však skrachovalo veľa podnikov počas pandémie, nových priestorov na podnikanie je dosť. Nájdem si niečo iné.“

Pre Petra Šalíka, majiteľa hudobného obchodu na prízemí, výpoveď prekvapením nie je. „Mal som to aj v zmluve,“ hovorí a berie to ako fakt. V budove si užil svoje, zatekanie mu už poškodilo gitary aj klavír. Spomína niekoľko čiastočných opráv, ktoré mali problém vyriešiť. „Strechu opravovali dvakrát, neúspešne, tak tam teraz idú nadstavovať poschodie s bytmi.“

Aj hudobníci chcú zostať v Petržalke. „Ľudia si tu na

nás zvykli, presunieme sa len o kúsok ďalej na Šustekovu,“ hovorí a je dokonca rád. „Po zavedení parkovacej politiky na Dvoroch tu naši zákazníci ani nemajú kde zaparkovať.“

Jediný nešťastný je čínsky predajca textilu na poschodí. „Taký veľký priestor, ako mám tu, za tri mesiace nenájdem,“ obáva sa. „Čo urobím s tromi kamióňmi tovaru? Kam to dám, na ulicu? Aspoň po

roka, keby mi dali. Neviem, čo skôr. Či tu predávať, alebo hľadať novú prevádzku.“

Faktom je, že budova na Farského v aktuálnom stave miestnym nebude príliš chýbať. Dvory 4 majú v okolí dosť alternatív, ktoré ju dokážu nahradiť. Napríklad vo vedľajšom TPD, ktoré má vyriešené aj parkovanie pre zákazníkov. (in)

foto: Marian Dekan, in

Budova je v zlom technickom stave. Cez strechu zateká do prevádzok, fasáda je zničená, rekonštrukcia je nevyhnutná.

Stavať sa začne aj na Muchovom námestí

Prvá etapa výstavby polyfunkčného komplexu Muchovo námestie dostala stavebné povolenie. Nasledovať bude verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby.

Vzniknúť tu má 8-podlažný bytový dom zložený z dvoch častí. „Obe sekcie sú jeden konštrukčný celok, dispozične neprepojený. Každá sekcia bytového domu má vlastný vstup,“ píše sa v rozhodnutí. V Sekcii A bude 52 bytov, v sekcii B 51 bytov. Ide o mestský projekt výstavby

nájomného bývania, mesto tu plánuje riešiť aj nové námestie a parčík.

Druhá etapa stavby - Objekt nebytovej budovy

- ubytovacieho zariadenia - bude predmetom samostatného stavebného konania.

Foto: magistrát

-10%
KUPÓN NA NEZLAVNENÝ TOVAR

VOĽNOČASOVÁ MÓDA OBLEKY NOHAVICE ŠATY
SAKÁ KOŠELE NA MIERU KABÁTY TEPLÁKY BUNDY

PÁNSKA A DÁMSKA MÓDA NA KAŽDÚ PRÍLEŽITOSŤ

TPD Farského 26, BRATISLAVA - 1. p.
www.lombardifashion.sk @lombardifashionba

TPD
www.tpd.sk

OC TPD, VAŠE RÝCHLE
NAKUPOVANIE S POHODLNÝM
PARKOVANÍM V SRDCI BRATISLAVY

Nájdete u nás:

Family
KUCHYNE SO ZLAVOU
až do **-38%**

Akcia platí do 28.2.2022

BKC KLÚČOVÁ SLUŽBA TPD
Best Key Choices OPRAVA OBUVI A KOŽENÉHO TOVARU Farského 26
0903792111

Takto dnes vyzerá bezpečnosť vášho domova!

Po-Pi 9:00-20:00
So-Ne 9:00-19:00

www.klucovaslužba.sk
www.systemgeneralnehokluca.sk
www.klucovaslužba.shop

Zľava 10%
na všetky vložky najvyššej
bezpečnostnej triedy 4

Všetky zľavy platia do 31.3.2022 po predložení kupónu

KUPÓN
ZĽAVA 20%
NA VŠETKY ČIPY

KUPÓN
NA ZĽAVU 10%
OPRAVA OBUVI

Bryndza aj parmezán z kešu orechov a viete, čo je demeter?

Časť zákazníkov petržalského obchodu Bioveci totiž tvoria aj ľudia, ktorým telo nedalo inú možnosť. Je pre nich uľavujúce, že ich víta tabuľa s farebnými bodmi – som bez lepku, bez mlieka, vegán... Vyberú si farbu a keď pozrú na cenovku a nájdu svoj bod, vedia, že potravina je aj pre nich.

Keď nazriem v obchode do vegánskej chladničky, je mi jasné, že tých náhrad potravín je dosť, len nie v bežných prevádzkach. Rôzne druhy syrov, sedem druhov vegánskych masiel, falafely, mascarpone, zeleninové karbonátky, šľahačky, nátierky, jogurty a rastlinné mlieka, dokonca je

tu kešu 'bryndza'....

Lúdia Burcinová mi prizná, že aj ju rozmanitý vegánsky sortiment fascinuje. „Keď som prvý raz ochutnala túto vegánsku klobaňu, neverila som. Okolo mäsa ani nešla, ale vonia ako mäso, a aj tak chuti,“ hovorí a dodáva, že ochutnala prakticky všetko na pulchoch aj v chladničkách svojho obchodu. „Rada viem, čo predávam. Máme napríklad dva druhy mandľových múk, no každá inak saje. A to je podstatný rozdiel. Najjednoduchšou cestou je preto všetko ochutnať a vyskúšať. Chuť je ale veľmi subjektívna záležitosť, pretože to, čo chuti mne, nemusí vám a na-

opak. Netreba sa preto báť, treba skúšať. Napríklad taký vegmezán, to je niečo neuveriteľné. To musíte vyskúšať,“ povie a napriek mojim protestom už beží po lyžičku. A ja jej musím dať za pravdu. „Parmezán“ z kešu orechov je skvelý.

Bio nebýva nablýskané

Prechádzam sa po obchode, ktorý je na rohu Lužnej a Šustekovej už takmer rok. Čapovaná drogeria, základná kozmetika, medzi množstvom korenín ma zaujme mletý bobkový list. Mapujem chladničky. Bio produktov, teda chemicky neošetrených, je v obchode 95 percent. Tie

„Prvým testerom bio kvality bola moja dcéra,“ hovorí Lúdia Burcinová, ktorá sa k „lepším“ potravinám dostala kvôli jej zdravotným problémom. V ich rodine sa traja členovia stravujú bez lepku, jeden bez mlieka. Lúdia preto vie, čo predáva. Je to uľavujúce najmä pre čerstvo diagnostikovaných celiatikov, ktorí sem prídu a často zúfalí sa pýtajú: Čo ja budem teraz jesť?

vé rožky či chlieb.“ Ponuka zeleniny a ovocia ma na prvý pohľad prekvapí. Pochopím, že biozelenina nikdy nebude taká nablýskaná ako v supermarkete. Lúdia mi rozpráva o hruškách v demeter kvalite. Absolútne netuším, o čom hovorí. „Demeter farmy majú omnoho prísnejšie podmienky pre chov či pestovanie. Na Demeter farmách napríklad nedávajú kravám dole násilne rohy, ktoré im slúžia na dorozumievanie sa. Takáto krava potom vyprodukuje menej mlieka, no jeho kvalita sa s kvalitou bežného mlieka len ťažko porovnáva,“ vysvetlí mi. „Mnohí naši zákazníci nám hovoria, že im bežné mlieko nerobí dobre, no demeter mlieko bez problémov zvládajú. Ak takéto mlieko dlhšie postojí, po otvorení musíte preraziť najprv smotanu, potom sa dostanete k mlieku. Rovnaké je to so šľahačkou.“

Prichádzajú ďalší zákazníci. Sledujem Lúdiu, ako diskutuje s pani o kombuche, s pánom o kimči a chápem výhody nákupu špeciálnych potravín v malom obchode. Bio zo supermarketu má rovnaký certifikát, ale nikto sa tam o ňom s vami baviť nebude. To Lúdia s vami podiskutuje s nadšením a zápalom. Príďte vyskúšať. (in)

foto: Marian Dekan

V rohu obchodu sa nedá prehliadnuť čajový kútik. „Milujem čaje. Pijem ich, aj keď je vonku 40 stupňov,“ hovorí Lúdia. A tak tu nájdete aj 500 druhov čajov.

PREČO SÚ TATRY AKO LIEK?

Počas zimných teplotných inverzií zažijete dokonalo snečné dni.

Aktívny pohyb na čerstvom tatranskom vzduchu pôsobí ako liečivá procedúra.

Intenzita slnečného žiarenia počas zimy prináša pozitívnu zmenu pre telo i myseľ.

Prechádzky popri zasnežených stromoch v horskom prostredí spájajú všetky výhody klimatoterapie.

Ubytovanie, informácie a tipy na túry nájdete na:
www.regiontaty.sk

DOVOLENKA NA SLOVENSKU DOBRÝ NÁPAD
www.slovakia.travel

Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.

Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com

kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

► Pokračovanie zo strany 1 „Máme zrekonštruovanú terasu a po nej je peklo. Ale čo si máme opraviť len časť terasy pred našimi vchodmi? Mesto dáva ročne dotáciu 200-tisíc eur pre všetky terasy v Bratislave.“

To je smiešna podpora, to by sme potrebovali sami na tú našu, keď si vezmete,

že len statický posudok stojí 10-15-tisíc eur...“ skonštatoval nemenovaný obyvateľ vchodu.

Byty a teda aj terasy na Holičskej 1 a 3 má v správe Bytové družstvo. Trikrát sme im posielali otázky, než sme dostali reakciu. Konkrétne nás zaujímalo. Koľko terás v Petržalke majú v správe? Evidujú sťažnosti od oby-

Niektoré terasy v správe Bytového družstva Petržalka

- Rovniankova 6
- Rovniankova 9, 11
- Gessayova 33, 35, 37, 39, 45, 47
- Gessayova 10, 12
- Námestie hraničiarov 4a, 4b, 1-13
- Mlynarovičova 5-11, 22, 24
- Blagoevova 14, 16, 18, 20
- Znievska 1-11
- Strečnianska 1-7
- Fedinova 6-16
- Víglášká 3-13
- Holičská 1,3
- Topoľčianska 8, 10, 16, 18, 20, 22
- Krásnohorská 1,3
- Šustekova 9-11, 25-31
- Lachova 35-39
- Vavilovova 20-26
- Jungmannova 2-10
- Jungmannova 12-20
- Vlastenecké námestie 7,8
- Lenárdova 2-8
- Pečnianska 1-11

Zdroj: MČ Petržalka, pn podľa portfólia na www.bd-p.sk

Zoznam komunikačných terás v správe mestskej časti Bratislava-Petržalka

- Rovniankova ul.č. 2, 4, 6
- Rovniankova ul.č. 13, 15
- Rovniankova ul.č. 12, 14, 16
- Osuského ul.č. 1, 1a, 3, 3a
- Gessayova ul.č. 41, 43
- Mlynarovičova ul.č. 14, 16, 18, 20, 22, 24
- Blagoevova ul.č. 22, 24
- Topoľčianska ul.č. 12, 14
- Strečnianska ul.č. 9, 11
- Beňadická ul.č. 5, 7
- Beňadická ul.č. 13, 15, 17, 19
- Holičská ul.č. 13, 15
- Jasovská ul.č. 10, 12
- Znievska ul.č. 13, 15, 17, 19
- Bohrova ul.č. 3, 5
- Fedinova ul.č. 2, 4
- Mánesovo nám. č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Zdroj: MČ Petržalka

PEČNIANSKA 1-11

Bytové družstvo Petržalka

vateľov, komunikujú s nimi o možnostiach revitalizácie terasy? Majú tento rok v pláne opravy nejakých konkrétnych terás? Vedia, na ktorej terase v ich správe si situácia vyžaduje okamžité riešenie? Terasa Jungmannova - Vlastenecké námestie je podľa mestskej časti v správe Bytového družstva. Pripravuje sa tam nejaká rekonštrukcia?

Odpísali nám, že „s ohľadom na zhoršujúcu sa pandemickú situáciu rozhovor s osobným stretnutím nepreferujeme“ a poslali ničnehovoriacu odpoveď. Uverejňujeme ju celú: „Bytové družstvo Petržalka (ďalej len družstvo“) vykonáva správu niektorých garážových objektov nachádzajúcich sa v Petržalke, ktorých strecha súčasne tvorí pochôdznu terasu a ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb – obyvateľov Petržalky. Družstvo ako správca v zmysle svojich zákonných povinností a v súlade s platnými rozhodnutiami vlastníkov týchto garážových

JUNGMANNOVA

Bytové družstvo Petržalka

▲ K Jungmannovej napriek jej havarijnému stavu sa nehlási ani Bytové družstvo Petržalka ani samospráva.

V lete na tejto terase rástie tráva a pod múrmi sa darí aj stromom.

objektov v spolupráci s MČ Bratislava - Petržalka ako aj s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy priebežne zabezpečuje opravy a rekonštrukcie týchto objektov, vrátane pochôdznych terás, ktoré sú ich súčasťou. Pokiaľ ide o takú pristavanú technickú vybavenosť - pochôdzne terasy nachádzajúce sa v Petržalke, ktoré nie sú zapísané v katastri nehnuteľností a nemajú určeného vlastníka, tieto družstvo nemá právo a možnosť riešiť. Takouto

terasou je aj Jungmannova - Vlastenecké námestie. Vo veci týchto terás prebieha komunikácia s mestskou časťou Bratislava - Petržalka ako aj Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy. Družstvo samozrejme chápe závažnosť situácie - aktuálneho technického stavu niektorých pristavaných technických vybaveností v Petržalke, avšak riešenie aktuálneho stavu je komplikované, pričom za zásadné je potrebné považovať určenie vlastníctva k týmto

ZNIEVSKA 1-11

Bytové družstvo Petržalka

▲ Aj železné ohradenie, ktoré malo zabrániť možnému pádu do zásobovacieho tunela, je nefunkčné.

ZNIEVSKA 13-19

MČ Petržalka

▲ Terasa samosprávy má opravené aspoň schodišťa, na rozdiel od Znievskej 1-11.

objektom.“ Podpísaná - Ildikó Zóradová predsedníčka Predstavenstva Bytového družstva Petržalka.

Ludsky povedané – s terasami nechceme mať nič, ak nás k tomu neprinúti mesto alebo mestská časť.

Začne to manažovať mesto?

Terás je v Petržalke okolo 60, z toho k 17-tim sa hrdin-

sky prihlásila mestská časť. A tie vyzerajú aj relatívne najlepšie. Samospráva v rozpočte na tento rok avizuje, že v roku 2022 plánuje opravu schodiska vedúceho na terasu Fedinova 2 a Beňadická 5 a väčší úsek terasy schválený komisiou investičných činností.

Tie ostatné terasy si prehadzujú mesto, bytové družstvo a zopár menších subjektov.

Kto vlastne zodpovedá za ktorú terasu nie je vôbec jasné. Pekný príklad „koho je/nie je vlastne čo“ je Znievska 1-11 a Znievska 13-19. O tú prvú časť by sa malo starať Bytové družstvo, o druhú mestská časť. Keď si ale pozriete stránku odkazprestarostu.sk, magistrát sa prihlásil, že bude riešiť aj podnet, ktorý patrí do správy Bytového družstva. „.... ďakujeme za podnet, ktorého prijatie týmto potvrdzujeme. Pridelili sme ho kolegyniam a kolegom, ktorí majú riešenie danej agendy v kompetencii.“

Rovnaká odpoveď magistrátu figuruje aj na podnete Andreja z januára 2022, ktorý sa sťažuje na katastrofálny stav terasy na Beňadickej 9-19. Pritom k Beňadickej 5, 7 a Beňadickej 13, 15, 17, 19 sa hlási mestská časť.

Budme optimisti a verme,

BEŇADICKÁ 13 - 19

MČ Petržalka

▲ Mesto na stránke odkazprestarostu.sk avizovalo, že stav ide riešiť, hoci k časti tejto terasy sa priznáva aj petržalská samospráva.

že mesto už má pasportizáciu terás a začalo manažovať spoločnú komunikáciu viacerých strán, ktoré by sa na rekonštrukcii mohli finančne podieľať. Už by bolo načase, pretože, ako píše Andrej v prísľavnej časti: „Obyvatelia bytových domov by nemali problém finančne prispieť, ak by sa toho mesto/ Petržalka chopili, ale za tie roky nič.“ (in)

foto: Marian Dekan, in

Dotácia od mesta

Dotácia na terasu je podľa magistrátu spôsobom, ako obyvateľom „kompenzovať fakt, že na svojej nehnuteľnosti znášajú ťarchu verejného priestoru“. Celková suma je 200-tisíc eur.

Na jej využitie je potrebná spolupráca na financovaní vo výške aspoň 50 %, pričom peniaze je možné využiť na:

- vypracovanie statického posudku;
- vypracovanie projektov dokumentácie na sanáciu alebo rekonštrukciu;
- udržiavacie práce: obnova
- stavebné práce: rekonštrukcia.

Žiadosť o dotáciu je možné podať do 31. marca prostredníctvom ONLINE formulára na stránke bratislava.sk.

ŤAHANÉ STROPY

Veľká zmena vášho domova za krátku dobu! **Nový strop za jeden deň!** Praskliny a nerovnosti na strope čoskoro budú len minulosťou.

PRED...

V ponuke máme širokú škálu finálnych povrchov:

lesklé / vysoko lesklé / matné / perletové / satenové / drevené dekory / nočná a denná obloha / metalické farby / priehľadné a polopriehľadné / transparent

...PO

tahanestropy@gmail.com

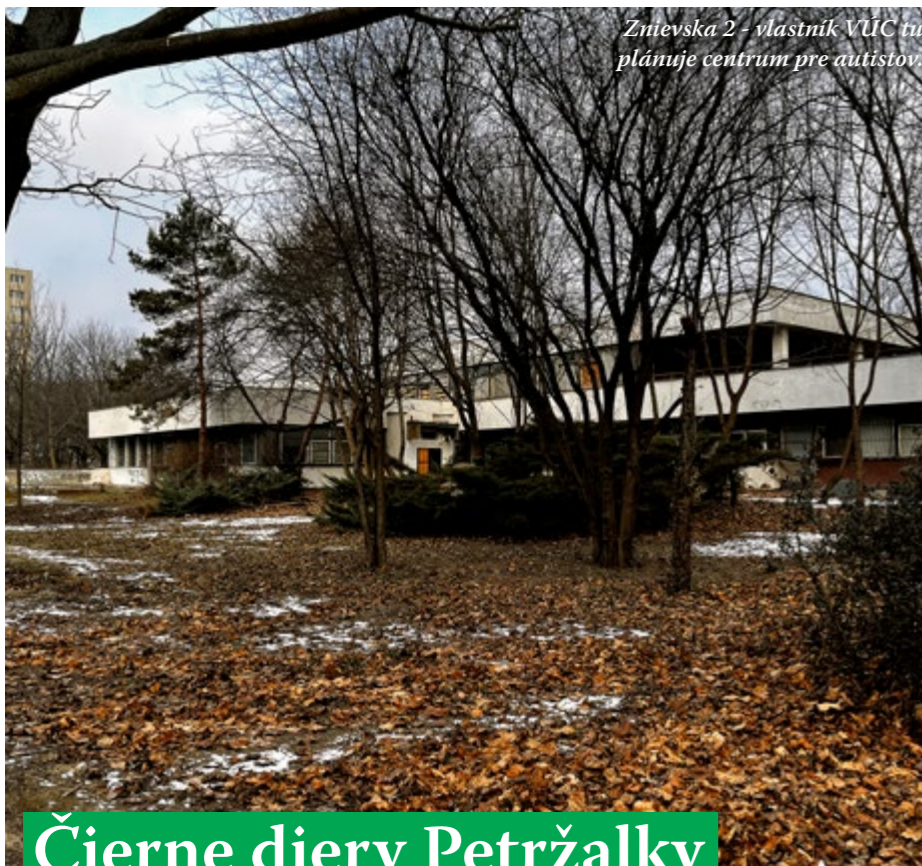

Krajšie bývanie

krajšie_byvanie

Potrebujete doma len niečo malé opraviť? Kontaktujte nás...

Znievska 2 - vlastníci VÚC tu plánujú centrum pre autistov.

Čierne diery Petržalky

Niektoré sa nedajú prehliadnuť - traumatizujúce Domino či opustené škôlky. Mnohé nie sú tak na očiach - rozpadávajúce sa budovy v Kopčanoch, pri železničnej trati alebo za petržalským cintorínom. A zopár už ani nevnímame, hoci okolo nich často chodíme - napríklad zarastené hektárové územie v lukratívnej časti priamo pri Draždiaku medzi tenisovými kurtami a Medissimom. Tieto lokality voláme brownfieldy. Čo s nimi?

Na existenciu nevyužívaných území rokmi najviac - 28, ale tvorilo s chátrajúcimi stavbami, ktoré už neslúžia pôvodnému účelu, horšie sú na tom druhý a tretí okres. Plochy väčšie ako 5000 m² a opustené minimálne dva roky tam zaberajú stovky hektárov. „Naším cieľom bolo zmonitorovať všetky nevyužívané územia, dôsledne analyzoval v urbanistickej štúdii. A tak sme sa dozvedeli, že Bratislava má na svojom území 131 brownfieldov na 630 hektároch. V Petr-

V urbanistickej štúdii sú medzi brownfieldami v Petržalke zaradené aj miesta, ktoré na prvý pohľad vyzerajú ako vegetácia. Napríklad pri čističke na Betliarskej, v blízkosti konečnej autobusov. Kedysi tu však stáli objekty, hoci dnes ich už cez bujnajúcu zeleň nevidno.

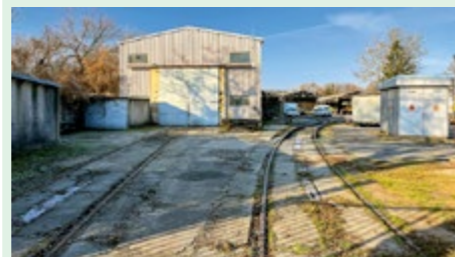
pretože sú to akési čierne diery v mestskej štruktúre,“ hovorí Magda Ďurđíková zo sekcie územného plánovania Metropolitného inštitútu Bra-

Naša mestská časť je na tom relatívne dobre

Jednotlivé brownfieldy sú v štúdii veľmi dôsledne analyzované. Sú napríklad rozdelené do kategórií od A po D, ktorá hovorí o rozvojovom potenciáli územia. Kategória A nepotrebuje podporu mesta, B - istú formu áno, C - plný záujem samosprávy a D - to už vyžaduje urgentný zásah, pretože ide o miesto, ktoré je život ohrozujúce. Takým je napríklad 150-hektárový Istrochem. V Petržalke „D-čko“ nemáme.

Kategória C

Do tejto kategórie patrí napríklad koľajisko bývalej viedenskej električky a jej historické depo. V objekte, ktorý je hodný pamiatkovej ochrany, je dnes mechanizačno-dopravné stredisko ŽSR. Územie má viacero vlastníkov.

- Do C-čka patrí aj Stará colnica na Viedenskej ceste. Vlastníkom je štát.
- A takisto územie na Kaukazskej, za petržalským cintorínom, ktoré má takisto rôznych vlastníkov. Nachádzajú sa tu rozpadnuté budovy, špina, odpadky, územie využívajú ľudia bez domova. Situáciu zrejme vyrieši až výstavba novej štvrte Kapitulský dvor, ktorá sa tu chystá.

Kategória B

Chátrajúca budova na Kopčianskej je v súkromnom vlastníctve. Za ňou je zarastajúci pozemok so stavebnou suťou a menšie budovy. V Rakúsku je napríklad daň z nevyužívanej stavby oveľa vyššia, možno by to bolo riešenie aj u nás.

Kategória A

Do kategórie A, ktorá je najjednoduchšie riešiteľná, je zaradená napríklad vegetácia na Mamatyovej, čo je zelená plocha patriaca areálu Saleziánov.

- Vlastníkom nevyužívaného športového areálu na Haanovej pri pivárni je mesto. Mestská časť Petržalka má záujem o zmenu funkcie územia z viacpodlažnej zástavby obytného územia napríklad na parky alebo územie slúžiace pre šport.
- Do „a-čka“ patria aj bývalé škôlky na Tematínskej, ktorej vlastníkom je štát, alebo bývalé škôlky na Znievskej 2 (vlastník VÚC tu plánuje autistické centrum) a Znievskej 26, ktorá bola na jeseň minulého roka zverená mestskej časti.
- MiB zaradil do tejto kategórie aj niekdajšiu Cudzineckú políciu na Ambroseho, ktorej vlastníkom je mesto.

tlavly. „Potrebujeme vedieť, či funkcia, ktorá je v územnom pláne pre tieto územia stanovená, je stále stanovená správne. Jedna z ciest, ktorými sa dá ovplyvniť ďalší vývoj takého územia a lokalitu oživiť, je zmeniť jeho funkciu - napríklad z priemyslu na bývanie.“ Mesto však nechce určovať, čo by na ňom malo byť. Prehľad nevyužitých území má pomôcť všetkým aktérom v území.

V Bratislave sa ročne „vyrieši“ bez zásahu mesta zhruba osem brownfieldov. To je vysoký počet. Pomáhajú tomu aj občianske združenia, ako to bolo napríklad pri vzniku Cvernovky.

Situácia v meste sa rýchlo mení

Pokiaľ ide o brownfieldy, Petržalka je na tom relatívne dobre. Nevyužívané územia sú najmä tie, kde stoja opustené škôlky, ihriská a nevyužívané zeleň. Škôlky a ich areály sa dajú pomerne ľahko znova oživiť - napríklad prestavbou na sena-

niorské centrá, denné stacionáre... Petržalka nemá staré sklady a tehlové budovy, čo sa rozpadajú, okrem Matadorky v nej netreba riešiť odstraňovanie environmentálnych záťaží. A väčšie, zatiaľ „spiacie“ plochy od Einsteinovej po nábrežie Dunaja, tzv. Nové Lido, čaká v naj-

Vlastníkom nevyužívaného športového areálu na Haanovej pri pivárni je mesto. Pred pár rokmi sa tu mali stavať nájomné domy, čo narazilo na odpor obyvateľov. Tí tu chcú park.

bližších rokoch veľká premena. Územie medzi Starým a Prístavným mostom má schválený územný plán zóny a športovo-rekreačná zóna Lido má aj urbanistickú štúdiu.

Situácia v meste sa rýchlo mení. Kým pred dvoma rokmi bolo v lokalite Matadorky viacero brownfieldov, napríklad dvojhalie bývalej smaltovne, dnes už na nich prebieha vý-

stavba. Chátrajúcu škôlku na Znievskej 26 prebrala od mesta do správy mestská časť a chystá sa ju revitalizovať. Traumatické Domino zrejme tiež čaká dostavba. Alebo Tyršovo nábrežie po Starý most, ktoré bolo takisto brownfieldom, celoročne zaplnil projekt Tyršák a vizuálne zlepšilo mesto obmedzením parkovania. (in)

foto: Marian Dekan, in

Aj toto sú petržalské brownfieldy

- Viedenská električka na Kopčianskej
- Cudzinecká polícia na Ambroseho
- Tyršovo nábrežie
- Areál MŠK na Vranovskej
- Budova BVS na Starohájskej
- Futbalové ihrisko pri Seči

PRÍJEMNÝ OBED ALEBO VALENTÍNSKA VEČERA

V Duetto Ristorante vybavíte oboje. Pozvite svoju polovičku na pravé domáce talianske cestoviny v krásnom prostredí s jedinečným výhľadom na Bratislavu.

Duetto

AUPARK SHOPPING CENTER, II. poschodie
www.duetto.sk

DOMÁCE CESTOVINY | PIZZA DETSKÝ KÚTIK | ROMANTICKÉ PROSTREDIE | ŠIROKÁ PONUKA VÍN

Servis a opravy PC a servis WiFi sieti
Vladimir Hutta AATUH
0915 720 730
atuh@centrum.sk
www.aatuh.sk
Opravujeme PC aj u Váš doma

Predám zaujímavú **rodinnú vilu v obci Dubovany, okres Piešťany**. Úž. plocha 196 m² s pozemkom 1225 m²

- vhodný na podnikanie, malú škôlku, malý penzión
- na samote

Cena: 259.000 €
Voláť RK 0915 119 114

Dokáže jediný človek dodať Petržalke váhu? Dokáže!

Prvý raz som Martina Kleibla zaregistrovala, keď svojím projektom poludštil obrí petržalský panelový blok. Na fotografii stačilo kliknúť na hocijakú z množstva lodžíí a otvoril sa vám príbeh ľudí, ktorí za ňou žijú. Zrazu mala Petržalka tvár. Odvtedy zvýznamnil Petržalku viackrát. Keď si občas bezmocne vzdychnete, „čo už zmôže človek sám ako jednotlivec“, príbeh Martina Kleibla vám odpovie: Až neskuťočne veľa.

Kniha Prekvapivý sprievodca mestskou časťou, monumentálna maľba Mier na paneláku na Osuského, plastika Strom života na Furdekovej, unikátna šmykľavka z areálu Kormorán... Aktuálne

webová stránka kdemaju.sk, ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke, na ktorej vznik poskytla finančnú dotáciu aj naša mestská časť, či rekonštrukcia bunkra B-S 10... Stáli roky úsilia, zháň-

nia materiálov aj peňazí, presvedčania ľudí... A je za nimi jediný človek. Martin Kleibl má obdivuhodnú

vlastnosť – nevzdať a vytrvať, nech to stojí, čo to stojí. Dodáva svoje nápady do konca, hoci to často trvá roky. „Čo vyberiete ako robotu, je pre mňa radosť. Petržalka je také moje veľké ihrisko, na ktorom sa iba hrám,“ hovorí mi, keď nechá-

pavo krútim hlavou. Jeho projekty sú totiž veľkou službou verejnosti. Ukazuje ľuďom hodnotu vecí, ktoré majú okolo seba a Petržalke dodávajú váhu.

Pritom, keď sa tu v roku 1981 narodil, sídlisko ho rozhodne nenadchýnalo. Žiadne trávniky, žiadne stromy, samý betón. „Dlho som bral bývanie tu ako za trest. Potreboval som sa vyrovnáť

s tým, že som vyrastal na stavenisku,“ hovorí. Neutiekol, práve naopak. Rozhodol sa vyvrátiť neustále sa opakujúcu frázu, že Petržalka je betónová džungľa.

„Ste aktívny aj naďalej, hoci dnes to už ľudia nehovo-

▲ Maľba Mier na Osuského

val aj záchranu plastiky Strom života na Furdekovej alebo herný prvok od výnimočného dizajnéra a sochára Alexandra Bilkoviča, ktorý sa chystali zlikvidovať z niekdajšieho areálu Kormorán. Druhé dielo zachraňoval už ako zamestnanec KZP. Napokon, zachovanie podobných diel by malo byť úlohou práve mestskej časti. „Alexander Bilkovič má v Petržalke viacero diel, ktoré by si zaslúžili obnovu,“ hovorí Martin Kleibl a spomenie tri šmykľavky v tvare listov na Hrobákovej, kde sa to vďaka dvom poslancom možno aj podarí.

Herný prvok z areálu Kormorán

▲ Šmykľavky v tvare listov na Hrobákovej

Umenie, ktoré hodno zachrániť

„Keď si ľudia začali zatepľovať domy, monumentálne maľby na fasádach panelákov začali miznúť. Povedal som si, že aspoň jednu, poslednú, ktorá zostala, maľbu Mier na Osuského, sa pokúsím zachrániť,“ hovorí Martin Kleibl. Mal k nej osobitý vzťah, celé detstvo sa na ňu pozeral z detskej izby.

Vedel, že dom chystajú na zateplenie, stretol sa so správcom, ktorého

Strom života

pre myšlienku nadchol a sám začal zháňať cez internetovú zbierku a granty potrebných päťtisíc eur... „Podstatnou časťou prispela SNG,“ upozorňuje. Trvalo to dva roky. Niektorí ľudia z domu boli proti, mnohí neverili, ale dnes zrejme neľutujú. Maľba Jozefa Porubčina sa stala poznávacím znamením. Motívy z nej sú použité aj na vizualizáciách zastávok k pokračovaniu električkovej trate. „Rád by som obnovil všetkých osem maľieb, vytvoril akúsi monumentálnu galériu na fasádach, ale to je utópia,“ hovorí a spomína ako na Muchovom námestí ponúkli obyvateľom plné financovanie aj realizáciu maľby významného slovenského umelca Stana Filka na ich dome. Návrh neprešiel o pár hlasov. Niektorí obyvatelia by totiž preferovali na fasáde skôr reklamu a z toho plynúce financie.

Martin napriek tomu ukazuje, že sa to dá. Podobne tvrdohlavu inicio-

S detstvom na stavenisku sa vyrovnal nasledovniahodne.

ria,“ reagujem. „Možno šťastie aj vďaka mne,“ usmeje sa.

Fascinovaný drobnými službami

Neviem, či poznáte hudobné dielo Bolero skladateľa Maurica Ravela. Neustále sa v ňom opakuje jeden hudobný motív, pridávajú sa len nástroje a silnie dynamika. Tak

nejak mi pripadajú aj prvé projekty Martina Kleibla. Už na vysokej škole, kde študoval fotografiu, bol témou jeho bakalárskej práce akýsi prvý sprievodca Petržalkou. Opísal v nej niekoľko trás po sídlisku. „Narodila sa mi vtedy dcéra, volal som to kočítkové prechádzky,“ spomína na rok 2009. Na bakalárku nadviazala o tri roky brožúra, ktorá mapovala historické pamiatky, umelecké diela, rôzne zaujímavosti, ale aj prevádzky, malé predajne a služby. Tú objavil vydavateľ a v roku 2014 vznikla kniha Prekvapivý sprievodca mestskou časťou, ktorá akoby bola hmotným dôkazom, že Petržalka je dobré miesto pre život. Ani sami Petržalčania nevedeli o mnohých zaujímavých miestach či objektoch, ktoré ich sídlisko ukrýva.

„Už vtedy začala moja fascinácia prevádzkami, malými obchodmi a službami v Petržalke. Stránka kdemaju.sk je len výsledok toho,

čo už dlho nosím v hlave,“ hovorí Martin Kleibl. Na bicykli navštívil každú z vyše 1050 prevádzok, ktoré sú na stránke s jasným zámerom. Ukázať Petržalčanom, čo všetko doma majú a motivovať ich, aby objavili a využili prevádzky vo svojom okolí. „Chcem zviditeľniť malých podnikateľov a remeselníkov. Je to úplne iný pocit, keď prídete do malej predajne, kde poznáte predavača a prehodíte s ním pár slov. To sa vám v neosobnom reťazci nestane,“ pokračuje. Tú objavil vydavateľ a v roku 2014 vznikla kniha Prekvapivý sprievodca mestskou časťou, ktorá akoby bola hmotným dôkazom, že Petržalka je dobré miesto pre život. Ani sami Petržalčania nevedeli o mnohých zaujímavých miestach či objektoch, ktoré ich sídlisko ukrýva.

„Pri mapovaní prevádzok som bol totiž šokovaný, koľko prázdnych priestorov v Petržalke je,“ hovorí a nostalgicky spomína, ako kedysi terasy žili. Človek na nich nakúpil všetko, deti sa tu hrávali...

▲ Martin Kleibl už vyše tri roky rekonštruuje Bunker B-S 10

Raz bude slúžiť ako zážitkové ubytovanie. Noc v bunkri, ďalšia atrakcia Petržalky, pod ktorú sa podpíše.

Prekvapený bol aj z malej ponuky remeselníkov. „Dnes akoby sa to nenosilo, ale verím, že prichádza generácia, ktorá si tieto služby vyžiada späť. Mnoho mladých si veci radšej dá opraviť, akoby ich vyhodili a kúpili nové.“

Z prieskumu vyšlo, že najviac je kaderníctiev a holičstiev. Logicky. „Veď si zoberte, koľko hláv, ktoré potrebujú ostríhať je len v jednom dome,“ konštatuje s úsmevom a dodáva aj preňho pozitívny zážitok. „Požičovňa karnevalových kostýmov je na Fedinovej už roky. Je to taký malý zaprataný kamprík. Fascinuje ma, že tento typ predajne tu prežíva už roky. A to je dobre, pretože takisto vytvára kolorit terasy.“

Prvé reakcie na Martinovu službu sú pozitívne, hoci stále vychytáva muchy. Ozývajú sa malí živnostníci, ktorí v nej chcú byť, užívatelia zas oceňujú, že sú nej na rozdiel od Google reálne malé obchody, nielen sídla firiem alebo internetové shopy. A vyhľadávanie je aj na základe kľúčových slov. Ja som napríklad zadala „oprava odevov“ a našla najbližšiu pri svojom dome. Martin dodáva, že stačí zadať aj „gumáky“, ak si nejaké aktuálne potrebujete kúpiť.

Tlieskam nad múdrou voľbou

Keď sa dozvedám, že Martina Kleibla oslovila minulý rok s ponukou práce samospráva, tliekam nad tou múdrou voľbou. V tom, čo robil ako aktivista-solitér, v podstate pokračuje pod hlavičkou Kultúrnych zariadení Petržalky ako projektový manažér. Petržalské informačné centrum, ktoré samospráva plánuje otvoriť na jar v DK Zrkadlový háj je jeho dieťa. „Pripravujeme propagačné materiály aj merch, teraz robíme na ilustrovanej mape Petržalky s jednou výtvarníčkou, chceme vydávať brožúry,“ hovorí jediný aktívny člen svojho občianskeho združenia Konduktor. (in) foto: Archív M. K.

aj komentované prehliadky po sídlisku,“ hovorí a niečo v rámci KZP pripravili aj pre deti. Možno ste už počuli o súťaži, prostredníctvom ktorej spoznajú deti svoju mestskú časť. Volá sa Petržalský pátrači. Rodičia s deťmi chodia po rôznych trasách – Dunajská cesta, Cestami petržalského športu, cesta za umením, po petržalských námestiach a online v mobile vyplňajú úlohy, ktoré dostanú. Poslednou cestou je Cesta do petržalskej histórie. Keďže sa súťažiaci prenesú do minulosti, bezplatne dostanú zošit, jednorazový fotoaparát, historickú mapu z roku 1948 a otvorí sa im zabudnutý svet starej Petržalky. Skúste ich preň nadchnúť. Ak ich cesta zaujme a absolvujú aj ostatné, možno sa dostanú do finále a vyhrajú bicykle pre celú rodinu.

A to stále nie je všetko...

„Vždy musím mať rozrobených viac projektov,“ smeje sa Martin Kleibl a hovorí, ako už vyše tri roky rekonštruje Bunker B-S 10. Je v súkromných rukách, má ho v prenájme. „Je to zvláštne miesto. Keď si sadnem na strechu, z jednej strany pole, pozeráte na behajúce zajace, z druhej strany diaľnica, kde hučia autá, má to svoje čaro. Kúsok od panelákov Petržalky a pritom ďaleko, lebo dostať sa tam, to chce celé obísť cez Kopčiansku,“ hovorí o svojom „mespráva, tliekam nad tou múdrou voľbou. V tom, čo robil ako aktivista-solitér, v podstate pokračuje pod hlavičkou Kultúrnych zariadení Petržalky ako projektový manažér. Petržalské informačné centrum, ktoré samospráva plánuje otvoriť na jar v DK Zrkadlový háj je jeho dieťa. „Pripravujeme propagačné materiály aj merch, teraz robíme na ilustrovanej mape Petržalky s jednou výtvarníčkou, chceme vydávať brožúry,“ hovorí jediný aktívny člen svojho občianskeho združenia Konduktor. (in) foto: Archív M. K.

Ste komunita?

Do 15. marca sa môžete uchádzať o grant Nadácie mesta Bratislavy. Otvorené tri grantové výzvy v programe KOMUNITY: Komunitné aktivity, Komunitné priestory a Funkčnejšie verejné priestory.

Grant je určený pre organizácie aj jednotlivcov, mesto víta aj menšie projekty, ktoré žiadajú nižšie sumy. Vo výzvach je spolu alokovaných 230 000 eur. A na čo ich možno žiadať? Napríklad na susedské iniciatívy či podujatie vo vašom susedstve, komunitné dielne či centrá. Najväčšia časť zo sumy je určená pre ľudí, ktorí ožívajú verejné priestranstvá, renovujú vnútrobloky či sídliskové terasy, vytvárajú komunitné záhrady. Riešenie projektu, ako aj povolenie k užívaniu pozemku môžu záujemci a záujemkyne konzultovať s konzultantami z Metropolitného inštitútu Bratislavy. **(ao)**

Cez deň bistro, večer reštaurácia

Budova bývalého nočného salónu, ktorú mesto minulý rok kúpilo za 1,63 milióna eur, bude potrebovať ďalších 600-tisíc eur bez DPH na rekonštrukciu. Potom z nej bude gastroprevádzka. O budúcom prevádzkovateľovi rozhodne súťaž.

Metropolitný inštitút Bratislavy so spolupracujúcimi architektmi predstavili architektonickú štúdiu, ktorá približuje detaily plánovanej rekonštrukcie. Predbežne by sa mali prvé práce začať už v priebehu leta. Najväčšiu

časť zaberú búracie práce v interiéri, pre novú funkciu budovy bude potrebné nanovo rozmiestniť vnútorné priestory, ktorá približuje detaily plánovanej rekonštrukcie. Predbežne by sa mali prvé práce začať už v priebehu leta. Najväčšiu

ktorý v 90. rokoch odstránil vtedajší majiteľ. Rovnako sa obnoví pôvodné presklenie smerom do parku, odstránia sa mreže a opravi sa fontána, ktorá je súčasťou stavby.

„Budúca gastroprevádzka má počas dňa fungovať ako

rodinné a cenovo dostupné bistro. Po večer sa tento priestor zmení na slušnú reštauráciu s niekoľkými dobrými jedlami,“ priblížil Marcel Dzurilla, riaditeľ sekcie tvorby mestských priestorov z Metropolitného inštitútu Bratislavy.

Na budúceho prevádzkovateľa gastroprevádzky prebehne transparentná súťaž s presne stanovenými podmienkami na ponuku pokrmov a nápojov, a tiež zariadenie interiéru. Architekti totiž pripravujú len holopriestor s funkčným technickým zariadením a na základe schválenej štúdie bude vypracovaný dizajn manuál, podľa ktorého bude budúci nájomca postupovať. Nájomca však bude mať možnosť dotvoriť si interiér a vlastnú atmosféru. V prípade záujmu by sa mali dať tieto priestory prenajať na súkromné akcie, ako sú semináre, oslavy, či kultúrne vernisáže. **(ds)**

Vizualizácia: magistrát

Výstavba električkovej trate sa spustí na jar

Kedy máme očakávať dopravné obmedzenia?

V polovici novembra 2021 odovzdalo mesto zhotoviteľovi stavenisko. Ľudia zaregistrovali prípravné práce v súvislosti s výstavbou pokračovania električkovej trate v Petržalke, keď sa začali rúbať stromy. (Pre električku nahradí ich novou výsadbou.) Magistrát avizoval, že práce

budú prebiehať naraz pozdĺž celej trasy. Nová trať bude križovať viaceré existujúce komunikácie, ľudí preto zaujíma, aký je harmonogram aspoň najväčších stavieb. Na takmer 4-kilometrovej trati totiž pribudnú štyri mostné objekty a deväť nových križovatiek. Stránka petrzskaelektricka.sk o dopravných obmedzeniach zatiaľ

neinformuje. V aktualitách je len info o pokračovaní prác na odstraňovaní ornice na od Kutlíkovej smerom k Chorvát-skému ramenu. V zmluve so zhotoviteľom, zverejnenej na stránke bratislava.sk nájdete harmonogram v tabuľke, laik sa v ňom však len ťažko zorientuje. Spýtali sme sa preto hovorkyňu magistrátu Dagmar Schmuckovej na orientačný časový plán najväčších prác na trati. „O harmonograme a dopravných obmedzeniach budeme s predstihom obyvateľov informovať, hneď, ako to bude aktuálne. V súčasnosti sa zhotoviteľ venuje okrem iného práve príprave a spracovaniu návrhov organizácie dopravy, ktoré je potrebné mať odkomunikované a schválené Krajským dopravným inšpektorátom Bratislavy aj Dopravným podnikom Bratislavy. Spustenie výstavby a s tým aj isté dopravné obmedzenia očakávame v jar-ných mesiacoch,“ reagovala. **(in)**

foto: Matúš Husár

Autá odťahujú s SBS-kou

Odkedy si Petržalka prenajala koncom minulého roka pozemok na Kočánkovej, zvýšila počet odťahov nepojazdných a nebezpečných vrakov, ako aj vozidiel vodičov, ktorí opakovane alebo hrubo porušujú pravidlá cestnej premávky.

Referát mobility len za január uvádza 74 vozidiel odťahnutých na Odstavné parkovisko Petržalka, 7 vozidiel odťahnutých priamo na vrakovisko, 10 vozidlám bola nalepená výzva na odťah z dôvodu neznámych majiteľa (ak sa do 60 dní neprihlási, vraky budú odťahnuté), 54 majiteľom vozidiel zaslaná výzva poštou a 18 majiteľom vozidiel zaslaná výzva elektronicky. Ako reaguje starosta Ján Hrdka vo facebookovej diskusii, mestská časť robí takmer všetko

museli opakovane privolať políciu, sme museli doobjednať SBS-ku, čo navýšilo cenu na jeden odťah o 20 eur,“ uviedol. Okrem 120 eur zaplatí majiteľ auta stojné, a to od piateho dňa 5 eur za každý začatý deň. Prevzaté odťahnuté vozidlo z Odstavného parkoviska Petržalka je možné 24 hodín denne, 7 dní v týždni po predchádzajúcej telefonickú či e-mailovej dohode na 0947 487 999 alebo parkovanie@petrzalka.sk.

Majitelia vrakov v Petržalke však môžu stále ušetriť, ak sa obrátia priamo na Miestny úrad Petržalka. Ten im vie za bezpečiť odťahnutie a zlikvidovanie starého vozidla takpovediac bez nákladov. Stačí, ak mu na to dajú splnomocnenie. **(pn)**

Allen Carr: Jednoduchý spôsob, ako prestať fajčiť aj bez pevnej vôle

Najúčinnejšia a najjednoduchšia metóda, ako sa natrvalo zbaviť cigariet. Allen Carr bol tuhým fajčiarom viac ako 30 rokov. Po mnohých neúspešných pokusoch oslobodil sa od svojej závislosti sa mu to zrazu podarilo. Prišiel na metódu, ktorou pomohol už miliónom fajčiarom po celom svete. Ti si dnes vychutnávajú svoj svet bez cigaretového dymu.

Georgette Heyerová: Frederica

Frederica Merrillová prichádza do Londýna s tromi súrodencami a s odhodlaním nájsť vhodného manžela pre svoju nádhernú sestru Charis. Vyhľadá markíza Alverstoka, vzdialeného známeho ich nebohého otca, a požiada ho, aby im zabezpečil vstup do vyberanej londýnskej spoločnosti. Nevšedne priamočiara Frederica zapôsobí na markíza natoľko, že súhlasí s jej nečakanou žiadosťou.

Anton Hykisch: Bezhlavý čas

Historický román Bezhlavý čas zobrazuje koniec 18. storočia. V Európe vcholí Francúzska revolúcia popravou kráľa a kráľovnej, narastá teror, násilie a nové vojny. V Habsburskej ríši po neúspešnom reformátorovi Jozefovi II. vládne jeho brat cisár Leopold II. Po jeho neočakávanej smrti sa panovníkom stáva mladý syn František.

Vi Keelandová: Pozvánka

S Hudsonom Rothschildom sa zoznámila na svadbe. Nečakane dostala pozvánku do najluxusnejšieho podniku v meste. Hudson bol ženichov hosť a pravdepodobne najúžasnejší muž, akého kedy videla. Tancovali spolu a iskry medzi nimi len tak lietali. Vedela, že púšťať sa s ním do rozhovoru nie je najlepší nápad, no nebolo možné mu odolať.

Kristina Kuzmič: Drž sa!

Ako sa stať skvelým rodičom? Vyhnuť sa omylom, zachovať si za každých okolností chladnú hlavu, bezodnú trepezivosť a mať vždy upratané... Kristina Kuzmič vie, že to je utópia. Motivačné a zábavné čítanie o rodičovstve, každodennom zápasení s problémami a pochybnosťami spojenými s výchovou detí je dielom známej influencerky, ktorá je tiež len matkou z mäsa a kostí.

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

Reklama bude aktívna od 07.02. do 25.02.2022

Ruský Obchod

<p>Vyprázané belyashi s bravčovým mäsom, hlboko zmrazené, 450 g, 1 kg = 11,09</p> <p>5.99 4.99</p>	<p>Lososové filé solené s korením, v oleji / Makrela maslová filety, 100 g, 1 kg = 22,90</p> <p>2.99 2.29</p>	<p>Merlúza argentínska „Moreloff“, bez hlavy, vypitvaná, t / g, 800 g 1 kg = 6,24</p> <p>6.59 4.99</p>	<p>Vaječné rezance-rezance 500 g, 1 kg = 3,58</p> <p>2.29 1.79</p>	<p>Ovocný nápoj vyrobený z koncentrátu paradajkovej pasty, sladený a solený. Obsah ovocia: 82%. 0,95 l, 1 l = 1,46</p> <p>1.59 1.39</p>
<p>Knedle „Pelmeni Avangardnye“ s mäsovou náplňou, 750 g, 1 kg = 3,99</p> <p>3.99 2.99</p>	<p>Slanina v maďarskom štýle, ochutená, 100 g, 1 kg = 7,30</p> <p>0.73 0.73</p>	<p>Ryžový šalát so zeleninou 720 g, 1 kg = 4,15</p> <p>2.99 2.99</p>	<p>Zmiešané huby v pikantnej infúzií, 530 g, 1 kg = 9,49</p> <p>3.99 2.99</p>	<p>Fermentačný nápoj kvass „Taras“ na báze extraktu z raže, jačmeňa a sladu 2 l, 1 l = 0,90</p> <p>2.29 1.79</p>
<p>Penový cukor „ružový / biely“ s malinovou a vanilkovou príchuťou, 260 g, 1 kg = 6,12</p> <p>2.59 1.59</p>	<p>Produkt slečnicového semena „Halva“, 1 kg</p> <p>5.90 3.90</p>	<p>NAŠE OBCHODY: Dúbravka - Pri Hrubej lúke 2 Ružinov - Trnavská cesta 74 - Prešovská 37/A</p> <p>Petržalka - Námestie hraničiarov 13</p>		

OTVÁRACIE HODINY: Do vypradenia zásob. Nižká zodpovednosť za nesprávne výtlaky. Predáva sa iba v množstve pre domácnosť. Podobné obrázky.

Pon - Sob: 10:00 - 19:00, Ned: 10:00 - 15:00 **Vitajte u nás!**

NOVÁ KOMUNITNÁ SÚŤAŽ V KREATIVITE

Petržalčanky, Petržalčania a Petržalčatá!

Viete spievať, tancovať, hrať na hudobný nástroj, recitovať, alebo...?

Kultúrne zariadenia Petržalky vás všetkých pozývajú do súťaže o najväčší talent mestskej časti. Každý z vás, kto má chuť a odvahu ukázať čokoľvek, čo ukázať vie, môže to predviesť na novom mobilnom pódii, ktoré bude od 1. mája 2022 do konca Kultúrneho leta 2022 putovať po celej Petržalke. Podľa toho, kde bývate, postavíme pódium k vášmu domu čo najbližšie, aby vás vaši susedia mohli vidieť vystupovať na javisku priamo z okna svojho bytu, alebo aby sa na vás mohli prísť pozrieť hoci aj v papučkách. Hodnotiť vás budú nielen oni, ale aj trojčlenná odborná porota. Na záver sa najlepší z vás stretnú na mobilnom pódii vo finále súťaže **PÓDIUM TALENTOV PETRŽALKY** o titul PETRŽALSKÝ PARNAS 2022 počas Dní Petržalky.

Podmienkou účasti je trvalý pobyt v okrese Bratislava V. Prihlasovať sa môžete do 31. marca 2022.

DOM KULTÚRY

viac informácií a prihláška na www.kulturavpetrzalke.sk/p/ptp

Rozprávkové nedele február 2022

13. 2. 2022

10:00 DK Zrkadlový háj / DK Lúky 15:00
O LENIVOM LIŠIAKOVI Divadlo Agapé

Do škôlky pri lese chodia zvieratka. Medvedík, prasiatko, zajačik a lišiačik. Ale lišiak je veľmi lenivý, nechce sa mu nič robiť a neposlúcha pani učiteľku. Keď príde búrka, ostane ležať na daždi a prechladne. Deti pomáhajú doktorovi liečiť ho a učia, že lenivosť sa v živote nevypláca.

20. 2. 2022

10:00 DK Zrkadlový háj / DK Lúky 15:00
NEBOJSA Bábkové divadlo UŽ

Kedysi - kdesi mal jeden otec jedného syna, ktorý sa nebál, a tak sa vybral do sveta... Či sa na svojej ceste naučil báť, kto všetko sa mu priplietol do cesty a či okrem strachu aj lásku stretol, to rozpovie naše bábkové predstavenie na motívy rozprávky Pavla Dobšinského.

27. 2. 2022

10:00 DK Zrkadlový háj / DK Lúky 15:00
MEDOVÁ ROZPRÁVKA SpoznaVoza

Hlavným hrdinom príbehu je ježko Jožko, ktorý žije sám v pustom lese, nemá kamarátov. Jedného dňa sa vyberie do sveta. Cestu mu však skrži záhadný roj včiel. Ježko sa s nimi skamaráti a dozvie sa o nich veľa zaujímavosti. Predstavenie vzniklo na motívy knihy Simony Čechovej: Včelár Jožko.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Stromy pred Technopolom

Je to smutný pohľad ako na Kutlíkovej zostávajú po zdravých stromoch len pne...

D.K.

(pozn. red. „Hlavné mesto v zastúpení zhotoviteľa, ktorým je Združenie NS MHD Petržalka muselo stromy pred Technopolom odstrániť kvôli zmenám v dopravnej infraštruktúre a výstavbe veľkej križovatky novej električky s Kutlíkovou ulicou, Topoľčianskou ulicou a Jantárovou cestou,“ informuje na Facebooku samospráva.

až po Bratskú má byť rovná 4-prúdová cesta. Počas stavby sa spravilo 'esiško', ktoré malo byť dočasné, bohužiaľ to dočasné trvalo 40 rokov a vyrástol tam za ten čas strom. Teraz sa má Kutlíkova s Bratskou zrovnať, z toho dôvodu ten strom musel byť vyrúbaný.“

Starosta Ján Hrčka k tomu v online diskusii povedal: „Keď sa pozriete smerom na Bratskú, uvidíte, že v minulosti niekto na Jantárovou cestou,“ informuje na Facebooku samospráva.

Jantárova cesta sa bude takisto prerábať. Nebude na tom istom mieste, kde je dnes. Bude vystavaná nová cesta ku križovatke Kutlíkova-Jantárova.)

Plné parkovisko pred potravinami

Zdá sa mi to alebo odkedy začal platiť PAAS na Dvoroch, pred Lidlom na Mamatyovej sa nedá ani cez deň normálne zaparkovať a ísť si nakúpiť? Nedávno som tam narátal minimálne dvadsať mimobratislavských značiek a nepredpokladám, že si niekto z Popradu vyrazil nakúpiť do Petržalky...

Anonym

(pozn. red. Problém preplneného parkoviska môže byť

v tom, že nerezidenti sa z Dvorov skutočne presunuli do iných lokalít. Dôvodom však môže byť aj v to, že podľa petržalského parkovacieho systému, ktorý naďalej platí vo zvyšku Petržalky, nerezident v noci v Petržalke na modrých boxoch nemôže parkovať, inak mu hrozí pokuta. Tento supermarket nemá rampu, a tak to majiteľka neregistrovaných vozidiel využívajú.)

Urobte niečo aspoň s tými schodmi!

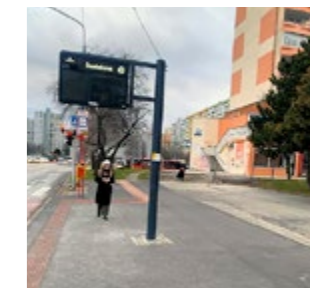
Bývam na Šustekovej a všimla som si, že magistrát konečne odstránil nefunkčné kedyśi zrkadlo, ktoré tam zavádzalo celé roky a naposledy bránilo aj vo výhľade na informačnú tabuľu. Ďakujeme. Chcela by som však upriamiť pozornosť aj na schody zo zastávky smerom na poštu a aj tie do sídliska. Sú v hroznom stave a pozrite na tie ohnuté zábradlia. Aj na fotografiách vidíte, že ľudia ich obchádzajú po tráve. Aj tie by sa zišli bezbariérovú opravu. Na záver už len spomeniem fakt, že nám tu na chodníku bežne otáčajú (a parkujú)

autá, ktoré z chodníka vychádzajú na cestu priamo na priechode pre chodcov ako chodci. Absurdné.

Čitateľka Hana

(pozn. red. Starosta Ján Hrčka v online diskusii povedal, že k rekonštrukcii schodov by malo dôjsť v priebehu tohto roka. „Rieši sa to aj z dôvodu cyklotrasy,“ uviedol.)

9. 2.

St: 19:00

Milenec

16. 2.

St: 19:00

THE BACKWARDS

20. 2.

Ne: 17:00

OSM EUR NA HODINU

24. 2.

Št: 19:00

FRIDA
MALOVAŤ A MILOVAŤ MUZIKÁL

28. 2.

Po: 19:00

UŽ TI NIKDY NENALETÍM

Účinkujú: Maroš Kramár, Marko Igonda, Henrieta Mičková / Lenka Barilková

Wüstenrot
Teatro

Bratislavské
Hudobné
Divadlo

wustenrot

Hlavné sponzory: Pôstovne i. o. v. o. r. o. s. a. s.

Generálny partner divadla

Teatro Wüstenrot
DK Ružinov
Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk
gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj
vstupeniek
Ticketportal

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

11. 2. 2022 • vychádzajú 28 rokov • číslo 2
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk

tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • Tlač: MAFRA a.s., tlačiareň PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

Keď ľadové povodne na Dunaji ohrozovali Petržalku (2. časť)

V roku 1850 obec Engerau zasiahla mimoriadne ničivá ľadová povodeň. V správe uverejnenej v periodiku Slovenské noviny sa uvádza: „Záhuba, kterau powodeň d. 5. Febr. okolí nassemu přinesla, mnohem většší jest, než se očekávalo. W sausedné dědince Engerau (za Dunajem) více lidí o život přišlo...“

...téměř půl oné osady, budowiska se statkem tak zmizly, že ani znáčku po nich není. Přemávka (komunikacia) jest bálvány ledovými přetřhnuta; počet lidí, swého přístěšší pozbawených wystupuje na 600 dussí; wsetky wzala obec Presspůrka pod ochranu.“

Počet obetí sa v prameňoch líši, uvádza sa šesť, ale aj osem. V tejto súvislosti možno vyzdvihnúť hrdinstvo dvoch dôstojníkov rakúskej armády Stanislaua Posgaya a Antona

Melichovského. Dňa 4. februára sa nachádzali na pravom brehu Dunaja oproti Prešporku, kde ich zastihli varovné výstrely z mažiarov. Museli preto zotrvať v obci Engerau v dome povrazníckeho majstra Stiblereitera. Po tom, čo sa obec ocitla pod vodou a zo všetkých strán sa ozývali zúfale výkriky ľudí volajúcich o pomoc, poručík Posgay sa odhodlal nastúpiť do člna, z ktorého povzbudzoval lodníkov k záchranej akcii. Zároveň sa k nemu priblížil čln

s tromi lodníkmi Michaelom Undesserom, Franzom Herlichom a Lorenzom Dombauerom. Keďže bol ich čln väčší, poručík Posgay si doň presadol. Pridal sa k nim aj poručík Melichovský. V búrlivých vlnách vo vode plnej ľadových krych sa im na chatnom plavidle podarilo zachrániť 51 ľudí, ktorí boli umiestnení v dome majstra Stiblereitera. Oba-ja dôstojníci boli ocenení Rytierskym krížom Radu Františka Jozefa. Povodeň z roku 1850 v bratislavskom Starom Meste dodnes pripomína niekoľko pamätných tabuliek s vyznačenou výškou vodnej hladiny. Málo známou skutočnosťou je, že podobná tabuľka sa nachádza aj na hájovni v petržalskom Starom háji, kde je dnes vyznačenie

hladiny vody vo výške približne 92 cm nad úrovňou zeme. Kurióznou pripomienkou povodne bola aj tzv. richtárska kladá, ktorá bola umiestnená pred domom richtára obce Engerau. Hoci bol tento tresťajúci nástroj richtárskej moci v roku 1848 zrušený, richtár sa zrejme nechcel vzdať niekdajšieho symbolu moci svojho úradu. Keďže starú kladu odniesla povodeň, rozhodol sa ju nahradiť novou kladou s leto-počtom 1850.

Ďalšia ľadová povodeň zasiahla obec Engerau vo februári 1862. Hoci ju zaplavila iba čiastočne, vyžiadala si dve obeť. Boli nimi Leopold Träger, 35-ročný hostinský z Ovsišťa a Josef Matzenauer, 33-ročný hájnik z Veľkého Medera.

Ľadové povodne ohrozo-

Pamätná tabuľka povodne z roku 1850 na hájovni v petržalskom Starom háji

vali petržalský breh Dunaja aj v 20. storočí. V januári 1928 sa voda vyliala pri Auspitzí. Väčšia situácia nastala v marci 1947, keď sa v úseku Dunaja od Bratislavy po Komárno muselo pristúpiť k odstreľovaniu súvislej ľadovej pokrývky. V rámci prípravných prác do-

šlo 10. marca poniže Starého mosta k tragédii. Neplánovaná explózia munície si podľa novín Národná obroda vyžiadala životy šiestich vojakov a dvoch dievčat, ktoré práve prechádzali okolo. Deväť ľudí bolo vážne zranených. Dňa 12. marca sa Dunaj vylial na petržalskej strane, kde, ako sa uvádza v novinách Národná obroda z 13. marca, „stojí až do teraz pod vodou Ovsišť, Elyzium, Aulizl, Starý háj, Pečenský háj a pred reštauráciou Leberfingera je voda asi meter vysoko“. V Ovsišti voda dosiahla úroveň okien, ktorými prenikala do domov. Obyvatelia Petržalky postihnutí povodňou boli evakuovaní do škôl na Ulici Červenej armády (dnešná Grösslingova ulica) a na Stalínovom námestí (dnešné Námestie SNP). Väčšina z nich sa do svojich domov mohla vrátiť 17. marca.

Dunaj zaplavil petržalský breh aj v marci 1956, keď sa muselo pristúpiť k leteckému bombardovaniu ľadovej bariéry pod Bratislavou. Ladochody sa na Dunaji pri Bratislave vyskytli aj v nasledujúcom období, avšak mesto ani protihľýhý breh už neohrozili.

Mgr. Matej Čapo, PhD.
foto: Matej Čapo,
knihy - Ján Čomaj
Petržalka - Engerau -
Ligetfalu - vydavateľstvo
Marenčin PT.

Občas sa mamičky boja vody viac ako ich deti

„Deti, ktoré chodia plávať a už v útlom veku sú často v kolektíve, sú trikrát menej choré ako tie neplávajúce,“ hovorí Zuzana Križanová, ktorej 1,5-ročný syn robí na bazéne „asistent“ v podstate od narodenia.

Zuzana Križanová je bývalá vrcholová plavkyňa. „K plávaniu ma to táhalo od narodenia,“ hovorí a spomína, že plávať vedela už v štyroch rokoch. V štrnástich začala trénovať deti a venovala im aj doktorandské štúdium na Fakulte telesnej výchovy a športu. Mať vlastný plavecký klub bolo preto logickým výstupom.

Detské plavecké centrum v Draždiak House pri jazere otvorila v polovici roka 2020. Avšak do toho zasiahla pandémia. Napriek tomu si centrum svoju klientelu dokázalo nájsť. Zrejme aj preto, že v Aquababy to nie je len o polhodinovej lekcii a potom rýchlo domov.

„Po plávaní chodia deti do sauny respektíve vyhrievacej miestnosti,“ hovorí Zuzana o bonuse, ktorý považuje za štandard v podobných centrách. „Navyše, ja si prevádzku ani neviem predstaviť bez detského kútika, kde mamy pobudnú akúkoľvek dlhú dobu potrebujú. Väčšie deti sa spolu pohrajú, poriadne vysušia. V zime im sama odporúčam, aby boli v kútku dlhšie.“

Trénerka ma prekvapí, keď skonštatuje, že práve zimné mesiace patria v centre z hľadiska záujmu k najsilnejším. „V zime je možnosť aktivít pomenej, a plávanie je super náhrada. Dieťa otužuje a buduje si imunitu,“ hovorí a dať šancu vode odporúča

aj rodičom detí s oslabenou imunitou. Výhodou v ich centre je, že ak prídu škôlkarské choroby, ktorými skrátka treba prejsť, každá lekcija sa dá nahradiť. „Buď na klasických hodinách plávania, alebo na súkromnom rodinnom plávaní.“

Začať sa dá hneď

Petržalská plavecká škôlka je určená pre deti od ukončeného 3. mesiaca. „Samozrejme, plávať s bábätkom je možné od narodenia. V domácom prostredí, vo vaničke. V rámci našich časových možností chodíme aj domov a ukazujeme správnu manipuláciu doma vo vani,“ hovorí Zuzana. Od troch mesiacov zhruba do troch rokov ide potom v kurzoch Aquababy o spoločné aktivity s rodičom. Od troch rokov prechádzajú deti na individuálnu plaveckú výučbu. Dokedy? „Kým neplávajú tak dobre, že ich už posielame na veľký bazén, čo je asi vo veku 7-8 rokov.“

Kurzy trvajú 8 týždňov a rodičia si môžu vybrať, či chcú chodiť raz alebo dvakrát do týždňa. V skupine nie je viac ako šesť detí, pri väčších deťoch, ktoré sa radi blázni, ešte menej. „Nejde nám o to vychovať olympionikov, aj keby sme sa tomu potešili, cieľom skôr je, aby deti otužovali, hýbali sa od útleho veku, a pripravovali sa na škôlku a kolektív.“

„Často sa stretávame s otázkou, či je prekážkou, že mamička nevie plávať. Nie je, práve naopak. Máme radosť, že sa mnohé na konci istej tréningovej etapy zvládnu ponoriť pod vodu spolu so svojim dieťaťom,“ hovorí Zuzana Križanová z petržalskej Plaveckej škôlky AQUABABY.

Po plávaní chodia deti s mamami do sauny respektíve vyhrievacej miestnosti.

ani nemusí byť voda, hoci sa to s ňou zvykne spájať. Môže byť unavené, hladné, môže ho bolieť bruško. Alebo mamička nie je uvoľnená a presenie to na dieťa. Dôvodom býva aj reakcia na väčší kolektív. Vždy vravím, treba vydržať,“ hovorí Zuzana Križanová. „Našimi centrami si prešlo už vyše tisíce malých plavcov a ani jedno dieťaťko neodišlo z kurzu s tým, že vodu nemá rada.“

V Aquababy ponúkajú jednak možnosť rodinného

plávania, kde sa dieťa zoznámi s vodou v kruhu svojich najbližších, jednak vkladajú dôveru do svojich inštruktoriek, ktoré sú psychologičkami, učiteľkami, mamičkami, trénerkami i búľtávnymi vrbami v jednom. „A napokon, u nás preplakané lekcije ani nepočítame rodičom ako odplávané. Dávame tým najavo presvedčenie, že toto prehrmí a potom si budú vodu len užívať,“ dodáva Zuzana. (in)

foto: Archív Aquababy

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIÉRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

ORTOINOVA
Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia zameraná na pohybový aparát, kolená a bedrá*
Zdravotné stredisko na Trnávke v Bratislave, ul. Pavlovičova 3 **CHRÁŇTE SVOJE KLBY**

Na vyšetrenie sa objednajete telefonicky: 0948 395 168 alebo e-mailom: info@pharco.sk

TEŠÍME SA NA VÁS!
www.ortoinova.sk
ortoinova.sk

MUDr. Tomáš Horňák a zdravotná sestra Mgr. Zuzana Schmidtová s pacientkou.

- Rýchle objednanie = rýchla úľava od bolesti kolien a bedier
- Aplikujeme iba kvalitné injekcie do kolien a bedier
- Máme dostupné ceny hyalurónových injekcií
- Jediná ambulancia v SR, ktorá aplikuje vysoko účinný fibrínový derivát s obsahom hojivých cytokínov prispievajúcich k dlhšej životnosti kolena a bedra
- Pri podaní hyalurónovej injekcie do kĺbu od nás dostanete kapsuly na kĺby zn. NODOL iba za 1 cent

poznáte z TV

CHLEBÍČEK NA ZAVOLANIE

Objednajte si krabicu čerstvých obložených chlebičkov a my Vám ich dovezieme!

Volajte na:
0910 45 45 54

www.chlebiceknazavolanie.sk

